

Čís. 603.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).
»Zcizením« ve smyslu § 21 rozumí se pouze zcizení úplatné.

Nákup obilí nakupovačem za účelem další jeho dodávky není ještě od-
straněním obilí ve smyslu § 32 čís. 2 nař. z 25. května 1917, čís. 235 ř. zák.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1921, Kr I 359/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem obžalovaných Františka H. a Josefa L. do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 11. prosince 1920, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečiny podle § 21 čís. 2 b) cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. a dle § 32 čís. 2 a 4 nař. ze dne 26. května 1917, čís. 235 ř. zák. a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmatečným stížnostem nelze upřítí důvodnosti, pokud se dovolávají zmatečného důvodu § 281 čís. 9 lit. a) tr. ř. Pokud jde o přečin dle § 21 čís. 2 cís. nařízení ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. zák., zjišťuje nalézací soud, že stěžovatelé vystupovali vůči prodávacům obilí jako zástupci okresní vyživovací úřadovny, nekoupili však obilí ani pro sebe ani pro úřadovnu, jimi zastoupenou, nýbrž dodali je a mouku z obilí získanou dále ústeckoteplické dráze; rozsudek vyslovuje dále, že je pro skutkovou povahu přečinu bez významu, zda stěžovatelé dodali obilí dále ústeckoteplické dráze za nákupní cenu a zdali obilí koupili na vlastní účet, či na účet ústeckoteplické dráhy; v každém případě prý jsou dány zmíněné známky skutkové podstaty. Nalézací soud vychází tím zřejmě z nesprávného použití zákona. Již rozsudkem zrušovacího soudu ze dne 21. února 1920 bylo rozsudku tehdy v odpor vzatému vytýkáno, že se nevyslovil o tom, kupoval-li obžalovaný L. na účet svého bezprostředního příkazatele H-a či vlastní, aby obilí dále prodal, či přímo na účet dráhy; přes to i nyní napadený rozsudek, nehledě ku předpisu § 293, odstavec druhý tr. ř. nezjišťuje, ba prohlašuje přímo za bezvýznamné, která z těchto eventualit nastala; nezjistil ani, bylo-li obilí L-em nebo H-em dále zcizeno, správně bylo-li toto další zcizení již při nákupu zamýšleno, nýbrž obmezuje se v tomto směru na nepřesný výraz, že obilí bylo dále dodáno. Přestupku neb přečinu § 21 zmíněného cís. nařízení se dopouští, kdo nakupuje předměty potřeby, které hodlá zciziti; zákon obmezil trestnost na nákupy, předsevzaté v úmyslu dalšího zcizení; pro pojem zcizení ve smyslu zmíněného § přichází v úvahu pouze zcizení úplatné, tedy prodej nebo směna. Že tu byl další prodej, pokud se týče předchozí smlouva o úplatném dodání, tvrdila obžaloba; stěžovatelé to popírali a hájili se tím, že L. nakupoval pouze v zastoupení dráhy jako nákupní agent na provisi, že tedy mezi stěžovateli a dráhou nebylo smlouvy kupní, nýbrž smlouva námezdní, pokud se týče u H-a, jednajícího bez odměny, spinomocnění, přičemž obilí již v okamžiku nákupů, L-em provedených, se stalo — byť ne právně, tož hospodářsky a ve smyslu trestního zákona — věcí dráhy,

takže v převodu (dalším dodávání) obilí dráze nebylo obsaženo zcizení, nýbrž pouhé plnění povinností, pro L-a a H-a ze smlouvy vyplývajících. Soudu nalézacímu bylo zjištěno, je-li skutečností opodstatněno tvrzení obžaloby, či hájení stěžovatelů. Toho však soud neučinil. Otázka tato není řešena ani zjištěním, že obilí bylo převedeno (dále dodáno, na dráhu — vždyť tohoto převodu bylo zapotřebí i při smlouvě námezdní nebo splnomocnění, ani tím, že L. a H. nakupovali vlastním jménem — vždyť ani komisionářství nejen nevylučuje, nýbrž přímo předpokládá, že agent (komisionář) jedná vlastním jménem, ovšem na účet příkazatelův (komitentův), a předstíraná prodavačům okolnost, že se nakupuje pro okresní vyživovací úřadovnu, jest beze všeho významu pro posouzení poměrů mezi stěžovatelem a skutečným příkazatelem — dráhou. Zjištěnými skutečnostmi tedy rozsudečný výrok, že stěžovatelé obilí dráze dále zcizili, opodstatněn není; k tomu bylo — jak zrušovací soud již v prvním svém rozhodnutí přesně vytkl — zapotřebí zjištění, na čí účet se nákupy děly. Závažnými v tomto ohledu byly by zejména okolnosti, co bylo ujednáno mezi stěžovatelem a dráhou o ceně obilí a mouky a případném vyúčtování peněz, kterýmiž dráha Františka H-a a po případě tento L-a založil; jak později toto vyúčtování bylo provedeno, byly-li dráze účtovány obilí a mouka pouze oněmi nezvýšenými cenami, které stěžovatelé rolníkům zaplatily, byly-li dráze účtovány i ostatní výlohy, zejména případné výlohy dopravní a případné platy mlynářům za semletí části obilí a za schování obilí ve mlýně; co se stalo s otrubami, semletím obilí získanými, a co se stalo s 662 K, o které součet částek dráhou Františku H-ovi zaslanych (25.000, 10.000 a 10.000 K) převyšuje součet kupních cen (44.338 K). Vychází z mylného výkladu zákonného výrazu »zcizení« v § 21 zmíněného cís. nař. opomenul nalézací soud zjištění, jichž jest nutně zapotřebí k řešení otázky, zcizili-li stěžovatelé obilí dále, pokud se týče správně, měli-li při nákupech obilí úmysl, zciziti je dále. Rozsudek v odpor vzatý byl proto ve výroku, jímž stěžovatelé byli uznáni vinnými přečinem dle § 21 čís. 2 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., zrušen jako zmatečný z důvodu § 281 čís. 9 lit. a) tr. ř. Dalšímu výroku, kterým byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem podle § 32 čís. 2 a 4 nař. čís. 235/17 ř. zák., odporují oba dva obžalovaní. Obžalovaný L. dovolává se přímo důvodu zmatečnosti § 281 čís. 9 a) tr. ř., obžalovaný František H. pak popírá aspoň věcně tuto skutkovou podstatu. Obžalobou byli oba dva obžalovaní obviňováni, že úmyslně odstranili zabavené zásoby obilí a mlynářských výrobků, z nich získaných. Rozsudek praví, zabývá se tímto přečinem, že obžalovaní, jsouce si vědomi, že obilí je zabaveno, nakupovali obilí a dodali mouku z něho získanou Ústecko-Teplické dráze a že již tím jest dána skutková podstata zmíněného přečinu, když úmyslnost jednání obžalovaných jest dokázána. Nalézací soud vychází tu z nesprávného právního názoru, podřaduje-li již nákup obilí a dodávku obilí a mouky Ústecko-Teplické dráze skutkové podstatě, v obžalobě uvedené. Že nákup zabaveného obilí nerovná se odstranění jeho, vychází na jevo z porovnání cís. nař. ze dne 11. června 1916, čís. 176 ř. zák. s nařízením ze dne 26. května 1917, čís. 235 ř. zák., které nabývání zabaveného obilí vyloučilo ze soudní pravomoci a přikázalo pravomoci správní. Že také dodávka nakoupeného zabaveného obilí nebo mouky není ještě odstraněním jejich, vysvítá z textu § 32 čís. 2 nařízení čís. 235/17 ř. zák., které v tomto čísle

uvádí vedle sebe několik skutkových podstat, totiž vedle odstranění ještě nedovolené zpracování, skrmení nebo zcizení zabavených zásob obilí nebo mlýnských výrobků, z nich získaných. Z tohoto textu jde na jevo, že odstraněním nelze v tomto případě rozuměti již činnost, která má převéstí prodané (zcizené) zásoby obilí a mouky od dosavadního vlastníka do disposiční moci nabyvatelovy, tedy na př. do mlýna ku semletí, neb do nějakého skladiště, jak se to stalo podle zjištění nalézacího soudu u obžalovaných H-a a L-a: Odstraněním dlužno rozuměti podle obecné řeči neoprávněnou činnost, jejímž účelem je zatajení zásob. S tohoto hlediska dlužno proto činnost obžalovaných posuzovati i po stránce právní, při čemž ovšem, hledíc k § 262 tr. ř., jest nalézací soud vázán jen skutkovým podkladem obžaloby, nikoliv právním jejím názorem, a jest proto i tu možno, uvažovati o skutkovém podkladě obžaloby i s jiného právního hlediska, zda totiž nejde v tomto případě o nedovolené zpracování nebo zcizení zabavených zásob obilí nebo mouky. Při tom ovšem, pokud jedná se o oba dva obžalované, bylo by bráti zřetel na tu okolnost, jak dalece sahalo oprávnění obžalovaného Františka H-a, aby povoloval úředně zpracování a zcizení zabavených zásob obilí a mouky. Po objektivní stránce ovšem bude také dlužno uvážiti veškerá zjištění nalézacího soudu, že jak nákup obilí, tak i odstranění zásob mouky daly se skutečně způsobem, jenž byl vhodným, aby tyto zásoby utajil.

Čís. 604.

Zařazení do legie československého vojska má účinky vykonané vojenské přísahy.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1921, Kr II 780/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona: Rozsudkem trestního oddělení krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 10. srpna 1920, pokud se vztahuje na Emila, false Emanuela K-a, byl porušen zákon v ustanovení §ů 1, 60 tr. ř. a § 11 odstavec osmý voj. tr. ř., rozsudek se v tomto objemu zrušuje a trestního oddělení krajského soudu v Mor. Ostravě se ukládá, aby spisy postoupil čsl. vojenskému prokurátorovi v Bratislavě.

Důvody:

Emil — false Emanuel — K. byl rozsudkem trestního oddělení krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 10. srpna 1920 uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., spáchaný tím, že dne 15. března 1920 v P. ve společnosti s druhým spoluzlodějem pro svůj užitek cizí movité věci a to 14 láhví koňaku v ceně přes 200 Kč z držení a bez přivolení severní dráhy odňal.

Dle sdělení vojenského prokurátora v Bratislavě ze dne 11. června 1921, jak doloženo to jest též příloženými spisy divisního soudu v Bratislavě, sběhl Emil K. dnem 13. června 1919 od čs. vojska, do něhož a sice do čs. dobrovolnického sboru v Padui v Itálii dle přípisu evidenčního úřadu čsl. zahrani. vojsk, italská legie, ze dne 22. září 1921 vstoupil dne 12. října 1917 a byl dle opisu evidenčního lístku dne 26. dubna 1918 do italské legie